

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри легкої атлетики з
методикою викладання

Л. Д. Гурман

підпис

27 серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика спортивно-масової роботи

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою

спеціальності

галузі знань

мова навчання українська

2021-2022 навчальний рік

Розробник програми: В.М. Гоншовський, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри легкої атлетики з методикою викладання

Ухвалено на засіданні кафедри легкої атлетики з методикою викладання

Протокол № 7 від 27 серпня 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Керівник

Групи забезпечення освітньої програми _____ І. І. Стасюк

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компонента професійної підготовки «Теорії і методики спортивно масової роботи» є – розкриття технології організації та проведення спортивно масових заходів у системі фізичної культури.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Рік навчання	2-ий
Семестр навчання	4
Кількість кредитів ЄКТС	5
Загальний обсяг годин	150
Кількість годин навчальних занять	50
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	30
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	100
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: вивченню навчальної дисципліни «Теорії і методики спортивно масової роботи» передують наступні навчальні дисципліни – «Теорія і методика викладання гімнастики», «Теорія і методика викладання рухливих ігор і забав», «Теорія і методика викладання спортивних ігор», Теорія і методика викладання легкої атлетики», «Теорія і методика фізичного виховання», «Сучасні аспекти організації рухової активності населення».

5. Програмні компетентності навчання

Загальні вимоги до якостей випускників освітнього ступеня «магістр» спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) за освітньою програмою Середня освіта (Фізична культура) реалізуються на основі створення нових системоутворюючих знань та розуміння організації спортивно-масової роботи з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців галузі освіти з фізичної культури. Результатом навчання є формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої та вищої освіти, організації спортивно-масової роботи та оздоровчої фізичної активності, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, застосування теорій та методів педагогіки, фізичного виховання і спорту, методик викладання фізичної культури у закладі середньої

освіти і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов та вимог організації навчально-виховного процесу

Загальні компетентності:

ЗК 03. Застосування професійно-профільних знань в галузі педагогіки та психології вищої школи з урахуванням психолого-фізіологічних та соціальних особливостей учнівських та студентських колективів.

ЗК 04. Володіти передовими методами керівництва учнями та студентами, навичками виховної роботи у відповідних навчальних закладах.

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 07. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Прихильність безпеці.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 03. Застосування знань в організації навчально-виховної роботи, визначенні ступеню та глибини засвоєння учнями програмового матеріалу у використанні різноманітних методів, засобів і форм навчання, прогресивних прийомів керівництва навчальною та фізкультурною діяльністю.

СК 04. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчої рухової активності.

СК 06. Здатність використовувати професійні базові знання під час проходження педагогічної практики в ЗСО та ЗВО.

СК 09. Володіти сучасними знаннями про олімпійський і професійний спорт в Україні та світі загалом.

СК 10. Здійснення підготовчої роботи і виконавської діяльності з усіх видів рухової активності за навчальною програмою. Застосування традиційних та авторських форм та методів організації і методики проведення спортивно-масових форм.

СК 12. Розробка нових комплексів фізичних вправ та програм оздоровчого фітнесу.

СК 13. Вивчення нових сучасних підходів в організації діяльності фізкультурно-спортивних колективів, спортивних секцій, спортивних клубів та команд на основі менеджменту і маркетингу фізичного виховання і спорту.

СК 14. Формування готовності забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти після закінчення курсу мають **знати:**

визначення базових понять предмету «Теорія і методика спортивно-масової роботи»; загальні основи теорії та методики організації спортивно-масової роботи; знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності; форми організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи, технології організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в системі освіти України, технології організації спортивно-

масової і фізкультурно-оздоровчої роботи на виробництві, технології організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання, технології організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи з особами з обмеженими особливостями.

уміти: здійснювати підготовку та проводити фізкультурно-оздоровчі та спортивно-масові заходи в сучасній системі фізичного виховання України; реалізовувати сучасні технології спортивно-масової роботи на практиці (в системі освіти України, на виробництві, за місцем проживання, з особами з обмеженими особливостями); володіти актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини; застосовувати закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіти теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності; оформляти документацію та використовувати основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту; здійснювати профілактичні заходи щодо травматизму; володіти руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту; визначати цілі і завдання, планувати спортивно-масові заходи, розробляти необхідну документацію для їх проведення; складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання; практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері фізичної культури; володіти прийомами формування через засоби масової інформації, інформаційні та рекламні агентства громадської думки про фізичну культуру як частини загальної культури і фактору забезпечення здоров'я; дотримуватись етичних норм, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками; підвищувати професійний рівень і кваліфікацію; будувати логічно завершений педагогічний процес у навчальних закладах різного типу і рівня акредитації; аналізувати та діагностувати педагогічні явища; контролювати і давати оцінку (самооцінку) учасникам педагогічної діяльності; створювати проблемні ситуації", умови для розвитку пізнавальних процесів почуттів і волі; встановлювати психолого-педагогічний контакт з аудиторією; моделювати, висувати гіпотези, проводити експеримент; планувати індивідуальну роботу зі школярами з метою стимулювання їх до спортивно-масової діяльності.

ПРН 03. Планувати індивідуальну роботу зі студентами з метою стимулювання їх до спортивно-масової діяльності.

ПРН 05. Орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури та спорту. Уміння аналізувати спортивні події і явища.

ПРН 11. Здійснювати організацію і керівництво спортивними секціями у відповідних навчальних закладах.

7. Засоби діагностики результатів навчання: усні відповіді на теми практичних занять, модульна контрольна робота та екзамен.

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Основи спортивно-масової роботи						
Лекційне заняття 1. Вступ до дисципліни «Теорія і методика спортивно-масової роботи.	4	2			2	
Лекційне заняття 2. Форми організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи	4	2			2	
Лекційне заняття 3. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в системі освіти України	4	2			2	
Лекційне заняття 4. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи на виробництві	4	2			2	
Лекційне заняття 5. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання	4	2			2	
Лекційне заняття 6. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи з особами з обмеженими особливостями	4	2			2	
Лекційне заняття 7. Робота з працівниками фізичної культури, кадрами	4	2			2	
Лекційне заняття 8. Пропаганда спортивно-масової роботи	4	2			2	
Лекційне заняття 9. Спортивно-масова робота з різними групами населення	4	2			2	
Лекційне заняття 10. Спортивно-масові заходи	4	2			2	
Практичне заняття 1. Загальні основи теорії і методики організації спортивно-масової роботи	8		2		6	
Практичне заняття 2. Форми організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-	8		2		6	

масової роботи							
Практичне заняття 3. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в системі освіти України	8		2			6	
Практичне заняття 4. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи на виробництві	8		2			6	
Практичне заняття 5. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання	10		2			8	
Практичне заняття 6. Технологія організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи з особами з обмеженими особливостями	10		2			8	
Практичне заняття 7. Спортивно-масова робота за кордоном	10		2			8	
Практичне заняття 8. Робота з працівниками фізичної культури, кадрами	10		2			8	
Практичне заняття 9-11. Спортивно-масові заходи	14		6			8	
Практичне заняття 12-13. Пропаганда спортивно-масової роботи	12		4			8	
Практичне заняття 14-15. Спортивно-масова робота з різними групами населення	12		4			8	
Разом годин							

9. Форми поточного та підсумкового контролю – екзамен.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (60 балів)		40 балів	100 балів
Поточний контроль	МКР		
40 балів	20 балів		

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12-ти.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульні контрольні роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, практично-семінарські, нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання. Студенти для виконання завдань самостійної роботи, зазвичай, заводять окремий зошит.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Змістовий модуль завершується написанням модульної контрольної роботи.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти з дисципліни

Виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

З дисципліни студенти пишуть одну модульну контрольну роботу, яка виконується у письмовій формі.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з двох теоретичних питань та розрахункового завдання

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
«Добре»	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно»	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання іспиту:

40 – 35 балів «відмінно»;

34 – 29 балів – «добре»;

28 – 24 бали – «задовільно»

23 бали і менше – «незадовільно» (студенту виставляється –1 бал).

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до іспиту. Вони допускаються до іспиту після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Вважається, що студент підготувався до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Студентам, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до

початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету. Якщо студент ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка ([Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка](#)), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді
- отримання сертифікату судді 1-ї, 2-ї або національної категорії у своєму виді спорту або суміжних видах.

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність;
- підготовка школярів-призерів інтелектуальних та творчих конкурсів з фізичної культури та спорту, дитячих змагань різного рівня;
- наявність особистих спортивних досягнень (переможці, призери Чемпіонатів Світу, Європи, України, діючий МСМК, МС, КМС, I розряд).

Самостійна робота

Передбачає виконання наступного:

- самостійне опрацювання лекційного матеріалу та науково-методичної літератури за темою лекції;
- вивчення окремих питань, які не розглядаються в лекційному курсі;
- аналітичний огляд науково-методичної літератури, знаходження необхідної літератури з додаткових джерел інформації (Інтернет, соцмережі, освітні платформи), конспектування, виокремлення головного;
- аргументоване висловлювання власної думки на основі отриманої інформації;
- систематизація матеріалу, узагальнення, висновки;
- підготовка рефератів;
- підготовка слайдів та відеоматеріалів.

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях та під час відповідей МКР.

Під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти аналізують та вивчають:

- теоретичний матеріал щодо обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти;
- критерії, за якими визначається індивідуалізація в процесі фізичного виховання;
- системи ФВ, що існували в різні історичні періоди;
- особливості викладання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році;
- схеми класифікації засобів фізичного виховання;
- критерії (показники) за якими визначається доступність навантаження і рухових завдань у фізичному вихованні;
- типову освітню програму з фізичної культури Савченко О
- типову освітню програму Цимбалару А. «На крилах успіху» з фізичної культури;
- зміст програм занять спеціально медичних груп;
- функціональні проби для оцінки стану здоров'я та фізичної підготовленості здобувачів освіти на заняттях з фізичної культури.
- зміст Рекомендацій щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року;

- зміст Рекомендацій Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя.

Здобувачі вищої освіти опрацьовують та надають у вигляді реферату такі документальні джерела:

- Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Методичні рекомендації: вказати рік виходу Закону, його повну назву, кількість розділів і статей. Дати коротку характеристику кожного розділу.

- Закони України “Про освіту”. Методичні рекомендації: вказати рік виходу Закону, його повну назву, кількість розділів і статей. Дати коротку характеристику кожного розділу.

- “Про повну загальну середню освіту”. В рефераті необхідно вказати рік, кількість розділів і статей. Написати назву розділу й охарактеризувати всі статті, які входять до цього розділу.

- «Постанови у сфері фізичної культури і спорту». Постанови розглядати починаючи з 1925 року і по теперішній час. Зазначити рік виходу постанови, назву, мету, основні завдання, шляхи і способи розв’язання проблеми.

Для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти в контексті інформальної освіти запропоновано проходження навчальних курсів з циклу Нова фізична культура на платформі Prometheus

Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів, <https://prometheus.org.ua>

Coursera — технологічна компанія, що працює в галузі освіти (<https://coursera.org>)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Викладання освітнього компоненту потребує наявності ноутбуку як мінімум для викладача, мобільних пристроїв у здобувачів вищої освіти з підключенням до Інтернету, для комунікації у зовнішньому орієнтованому динамічному середовищі Moodle:

- виконання тестових завдань для поточного контролю;
- виконання завдань самостійної роботи;
- виконання домашніх завдань.

12. Рекомендована література

Основна

1. Агеев В.У. Организация физической культуры и спорта / В.У. Агеев, Т.М. Канивец. – М. : ФиС, 1996.
2. Бальсевич В.К. Физическая культура для всех и каждого / Бальсевич В.К. – М. : Физкультура и спорт, 1989. – 208 с.
3. Баранов В.М. Производственная гимнастика: вопросы и ответы / Баранов В.М. – К. : Здоров’я, 1988. – 176 с.

4. Белов Р.А. Організація і управління спортивно-масовою роботою / Белов Р.А. – К., 1997.
5. Бубка С.Н. Розвиток рухових здібностей людини / С.Н. Бубка. – Донецьк: АПЕКС, 2002. – 302 с.
6. Васильков Г.А. Гимнастика в пионерском лагере / Г.А.Васильков. – М.: ФиС. – 1997.
7. Васьков Ю.В. Управління фізичним вихованням в загальноосвітньому навчальному закладі / Ю.В. Васьков, І. М. Пашков. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 192 с.
8. Велитченко В.К. Физкультура для ослабленных детей: Метод. пособие / В.К. Велитченко. – М.: Терра-Спорт, 2000. – 168 с.
9. Должиков И.И. Физкультурно-оздоровительные и спортивно-массовые мероприятия в детском лагере / И.И. Должиков. – М.: Айрис-пресс, 2005.– 176 с.
10. Изаак С.И. Управление физкультурно-оздоровительной работой: Учебно-методическое пособие / С.И. Изаак, М.Х. Индреев, М.Н. Пуховская. – М.: Олимпия Пресс, 2005. – 94 с.
11. Книга вчителя фізичної культури / Упоряд. С.І. Операйло, А.І. Ільченко, В.М. Єрмолова, Л.І. Іванова. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005.– 464 с.
12. Куц О.С. Фізкультурно-оздоровча робота з учнівською молоддю / О.С.Куц. – К.: Континент-Прим., 1995. –39 с.
13. Лях В.И. Двигательные способности школьников: Основы теории и методики развития / В.И. Лях. – М.: Терра-Спорт, 2000. – 192 с.
14. Маслов А.Г. Подготовка и проведение соревнований учащихся: Учеб.-метод. пособие / А.Г. Маслов. – М.: ВЛАДОС, 2000. – 160 с.
15. Массовая физическая культура в вузе: Учеб. пособие / Под ред. В.А. Маслякова, В.С. Матяжова. – М.: Высшая школа, 1991. – 240 с.
16. Моргунова О.Н. Физкультурно-оздоровительная работа в ДОУ / О.Н. Моргунова. – М.: ТетраСистемс, 2005. – 127 с.
17. Никитушкина Н.Н. Управление методической деятельностью спортивной школы / Н.Н. Никитушкина, И.А. Водяникова. – М.: Советский спорт, 2012. – 200 с.
18. Педагогическое физкультурно-спортивное совершенствование: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / [Ю.Д. Железняк, В.А. Кашкаров, И.П. Кравцевич и др.]; под ред. Ю.Д. Железняка. – М.: Академия, 2005. – 384 с.
19. Погадав Г.И. Организация и проведение физкультурно-оздоровительных мероприятий в школе. 1 – 11 классы / Г.И. Погадав, Б.И. Мишин. – М.: Дрофа, 2006. – 112 с.
20. Подвижные игры: Учебник / Л.В. Былеева, И.М. Коротков, Р.В. Климова, Е.В. Кузьмичева. – М.: Физическая культура, 2007. – 288 с.
21. Положення про ДЮСШ, СДЮШОР. – К., 2013.

22. 555 замечательных игр и игровых сценариев для школьников / Сост. А.Г. Бочарова и др. – М.: ЮНВЕС, 2001. – 382 с.
23. Теория и методика физического воспитания: Учебник для студ. высш. учеб. заведений / Под ред. Т.Ю. Круцевич. Т.2. – К.: Олимпийская литература, 2003. – 392 с.
24. Управление спортивной подготовкой: теоретико-методологические основания: Монография / В.В. Рыбаков, А.В. Уфимцев, А.И. Федоров, М.Н. Ахмедзянов. – Челябинск, 2003. – 479 с.
25. Настольная книга учителя физкультуры: Справ.- метод. пособие / Сост. Б.И. Мишин. – М.: ООО Изд-во АСТ, 2003. – 526 с.

Додаткова

1. Бениаминова М.В. Воспитание детей / М.В.Бениаминова. – М.: Медицина 1991.
2. Бериштейн Н.А. Нариси з фізіології рухів / Н.А.Бериштейн. – М.: Медицина.
3. Вонінбаум Я.С. Дарування фізичних навантажень школярів / Я.С.Вонінбаум. – М.: Просвещение, 1991.
4. Веселая физкультура: Учеб. для учащихся 1 кл. – М., 1997.
5. Гуськов С.И. Государство и спорт / С.И.Гуськов. – М., 1996.
6. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура / В.И.Дубровский. – М.: 1999.
7. Дубровский В.И. Спортивная медицина / В.И.Дубровский. – М., 1999.
8. Массовая физическая культура в вузе / Под ред. В.А. Маслякова, В.С. Матянсова. – Высш шк., 1991
9. Мильнер Е.Г. Формула жизни / Е.Г.Мильнер. – М.: ФиС, 1991.
10. Новосельский В.Ф. Азбука физической закалки детей / В.Ф.Новосельский. – К.: Здоров'я, 1991.
11. Орешник Ю.А. К здоровью через физкультуру / Ю.А.Орешник. – М.: Медицина, 1990.
12. Питание в системе подготовки спортсмена / Под. ред. В.М. Смутьского, В.Д. Моногарова, М.М. Булатовой. – Киев, 1996.
13. Плахтій П.Д. Тестування, оцінка та корекція функціонального стану школярів / П.Д.Плахтій. – Кам'янець-Подільський, 1997.
14. Рутман З.М. Надо ли убежать от стресса / З.М.Рутман. – М.: ФиС, 1990.
15. Сермеев В.В. Женщинам физической культуре / В.В.Сермеев. – К.: Здоров'я, 1991.
16. Сирих П.З. Отбор и прогнозирование способностей в легкой атлетике / П.З.Сирих. – М.: ФиС., 1991.
17. Уильямс М. Средства в системе спортивной подготовки / М.Уильямс. – Киев, 1997.
18. Физическая культура. Учеб. для учащихся 5-7 кл. – М., 1997.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни
2. Корисні ресурси інтернету.

1. <http://uaf.org.ua/> Федерація легкої атлетики України
2. <http://uwf.in.ua/> Федерація важкої атлетики України
3. <http://www.ffu.org.ua/ukr/> Федерація футболу України
4. <http://ukrbasket.net/> Федерація баскетболу України
5. <http://fvu.in.ua/> Федерація волейболу України
6. <http://www.handball.net.ua/> Федерація гандболу України
7. <http://ukr.ufg.org.ua/> Українська федерація гімнастики
8. <http://usf.org.ua/> Федерація плавання України
9. <http://uttfc.com.ua/> Федерація настільного тенісу України